

## TORVENYKEZÉS.

### Háromszáz legény és két csendőr.

(Saját tudósítónktól.) Az elmúlt nyáron történt, augusztus tizenhetedikén, hogy a *Kovács*-féle csárdában bálát rendeztek az algyői legények. Háromszáz legény gyűlt össze a nyári mulatságra, akik vigasságos kedvükben hatalmas murit csaptak. Néhány legénynek nem akadt párja, akik erre ravasz csalafintasággal akarták elhódítani egy-egy leányzót, eimborájuk oldala mellől. A Pallaviciniuradalom egyik bérése egy vagyonos gazdálkodó leányát akarta eleselni egy gazdalegény mellől, aki azonban durván elutasította az algyői Don Juant, mondván:

— Kótródj, innét, te béres!

A megsértett legény öklével a cimborája arcába vágott. Erre megállt a mulatság. A legények két táborba verődtek és már ütésre emelkedtek a botok, amikor megjelent a csárdában az algyői csendőrőrző, Kiss Dezső őrsvezető és társa. A csendőrök nyugodtságra intették a legényeket, akik felbőszültek a csendőrök közbelépésén.

— Üssük agyon a kakastollasokat! — kiáltotta az egyik.

A többiek erre, mintegy vezényszóra, összefogtak és meg akarták támadni a két csendőrt, akik szuronytszegezve védekeztek. Sörösuvegek, botok, majd székek repültek az erősen szorongatott csendőrök felé. Kiss Dezső figyelmeztette a feldühödött tömeget:

— Aki felém közeledik, agyonlövöm!

Az intés nem használt. A következő pillanatban pedig eldőrdült a csendőr fegyvere. A golyó szíven talált egy legényt, aki holtan összerogyott. A többiek erre fejvesztetten rohantak a csendőrökre. Kiss Dezső azonban újból lőtt és a golyó három legényen ment keresztül, mind a három életveszélyesen megsebesült. A megrémült tömeg erre egymást taposva kirohant a teremből, néhány pillanat múltán megtisztult a csárda.

A megsebesült legényeket beszállították a szegedi kórházba, akik közül az egyik rövid szenvedés után meghalt. A vérengzés után megállapított vizsgálat alapján a szegedi ügyészség hatóság ellen való erőszak büntette miatt vádat emelt *Bartók Illés, Petroczy István, Biczók Mihály, Molnár János, Czirok András, Süli Sándor, Czirok Imre, Boldizsár Mihály, Bokor Mihály, Szél Pál* és *Török Mihály* algyői legények ellen.

Ebben az ügyben pénteken tartott főtárgyalást a szegedi törvényszék második büntető tanácsa. A tárgyaláson *Hevessy Kálmán* elnökölt, a vádhatóságot *Deckleva Tivadar* dr. ügyész képviselte, a vádlottakat *Eisner Manó* dr. és *Huszár János* dr. védtek.

A bíróság a vádlottak és néhány tanu kihallgatása után *Eisner Manó* dr. előterjesztésére elrendelte a bizonyítás kiegészítését és a tárgyalást elnapolta.

**§ Letartóztatott rendőrtisztviselő.** A szegedi ügyészség fogházába tegnap két csendőr bekísérte *Lazarov Iván* zentai rendőrtisztviselőt, aki karácsony első napján a zentai kaszinóban izgatott a magyarok ellen és becsmérlő szavakkal illette a király személyét. A monarchia konfliktusáról beszélgettek a kaszinóban és közben a szerb nemzetiségű rendőrtisztviselőt elhagyta a higgadtsága. Zentán nagy megbotránkozással tárgyalják *Lazarov Iván* esetét. Magay Lajos vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte a rendőrtisztviselőt, aki a vizsgálóbíró végzése ellen felfolyamodással élt a vádtanácshoz.

**§ Härtel Lujza felebbezése.** A munkácsi affér hősnőjét, a hirtelenkező *Härtel* Lujzát tudvalevőleg 300 korona pénzbüntetésre ítélte el a munkácsi járásbíróság a *Boroevics* Szvetozár kassai hadtestparancsnokon elkövetett inzultusért. Az ítélet ellen *Härtel* Lujza felebbezett. A beregszászi törvényszék december 31-én délelőtt kilenc órára tűzte ki a felebbezés tárgyalását. A felebbezési tárgyaláson *Härtel* Lujza is jelen lesz.

**§ A fegyenc tragédiája.** Az aradi törvényszék fogházában, a nyolc hónapra elítelt *Száru Józsa* sürgőnyt kapott, hogy meghalt az apja, mire a rab kezeit tördelve, arra kérte a fogházfőügyelőt, hogy engedjék haza a temetésre. Amikor hazaérkezett, már két koporsót talált a szülői háznál, mert atyja halála után, édesanyja szívzselhűdést kapott és szintén meghalt. A szerencsétlen legényt temetés után visszakisérték a fogházba.

**§ Az első nemzetiségi pör a szegedi törvényszéken.** A délvidéki szerb izgatók és királysértők ügyében szombaton ítélik el az első izben a szegedi törvényszék első büntető tanácsa. A vádlott *Szpaszijovics* Zsivó zombori gazdálkodó és társa, akik korcsmai mulatozás közben megsértették a király személyét. Az ügyészség királysértés miatt emelt vádat ellenük. A gazdálkodó az eset óta vizsgálati fogságban van.

## KÖZIGAZGATAS

(—) **A decemberi közgyűlés.** Szeged város törvényhatósági bizottsága pénteken délután kezdte meg a decemberi közgyűlést. A kormányval szemben való állásfoglalás ügyében külön cikkben számolunk be. *Rack* Lipót tanácsjegyző fölolvasta a polgármester november hónapi jelentését, amely szerint a közegészségügyi téren visszaesés mutatkozott. *Hoffer* Jenő a téli kikötő ügyében meginterpellálta a tanácsot, minthogy ez a kérdés a szakkörök előtt most újból napirendre került. *Balogh* Károly tanácsos előadása szerint a tanács állandóan napirenden tartja a téli kikötő ügyét, amely most már a megvalósuláshoz közeledik. *Somlyódy* István dr. a tanyai vasút ügyében interpellált. A tanács most készíti a részletes költségvetést, amelyet aztán fölterjeszt a kereskedelmi miniszterhez. A közgyűlés megjegyzés nélkül tudomásul vette a tanács válaszait. *Becsen* Károly dr. indítványozta, hogy a gázgyárral szemben való szabályrendeletet, amelyet januárban tárgyal a közgyűlés, a közgyűlés előtt nyolc nappal a sajtó útján közöljék nyilvánossággal. Az indítványt elfogadta a közgyűlés. A kereskedelmi miniszter jóváhagyta a bérkocsi-szabályrendeletet, a belügyminiszter pedig a vályogvetési-szabályrendeletet. A városi tisztviselők 1913. évi illetmény kiegészítését az eddig elfogadott elvek alapján teljesítik. *Iskolaszéki* tagnak a megüresedett helyre megválasztották *Kárpáthy* Károly dr.-t a számonkérőszékbe *Nyilassy* Pál dr.-t és *Véaman* Ferenc dr.-t, a közigazgatási bizottságba *Becsen* Károly dr.-t, *Kószó* István dr.-t, *Obláth* Lipótot, *Rósa* Izso dr.-t és *Szervady* Lajost. Az igazoló-választmányba is beutottak a régi tagok. A közéleti tanácsba újból beválasztották *Lázár* György dr. polgármestert. A választások után a polgármester félbeszakította a közgyűlést és folytatását január hetedikére tűzte ki. A közgyűlés azzal végződött, hogy a polgármester boldog új évet kívánt a törvényhatósági bizottsági tagoknak.

A

## Royal Kávéházban

ma este Batla Kálmán  
cigányzenekara muzsikál.

## Holnap este nagy tombola.

## KÖZGAZDASÁG

### Bosznia felfedezése.

(Saját tudósítónktól.) Boszniát és Hercegovinát, melyet előbb meghódítottunk, azután annektáltunk, a legutóbbi időben fedeztük föl a magyar piac számára. Nagyon fontos mezőgazdasági és ipari érdekek hasznosíthatók ezen a földterületen, melynek igazi meghódítása csak az lehet számunkra, ha nem nézzük tétlenül, hogy mások előzzenek meg bennünket. Ujabbban a gazdák részéről is látunk mind sürűbben feltűnő érdeklődést, a kereskedő társadalom részéről nem kevésbé. Most azután jelentős eszmény történt e téren s ezuttal a földmivelésügyi minisztérium részéről.

A földmivelésügyi minisztériumot nem érheti az a gáncs, hogy nem foglalkoznék Bosznia és Hercegovina ügyeivel. Főleg *Serényi* Béla gróf földmivelésügyi miniszter az, akit teljes erővel hat át a meggyőződés, hogy az annektált tartományok mezőgazdasági viszonyainak tüzetes tanulmányozása a legnagyobb haszonnal járhat a magyar közgazdaságra nézve. A miniszter ezen fölfogása találkozott a Magyar-Bosnyák Gazdasági Központ törekvéseivel. Ugy halljuk, hogy ebben az irányban már elhatározó lépés is történt s a minisztérium számos kiváló részszort embere megbízást kapott, hogy a Magyar-Bosnyák Gazdasági Központ munkájában vegyen részt. Az a körülmény, hogy az elnökségben *Dubravszky* Róbert miniszteri tanácsos, az újonnan szervezett vámiügyi tanács vezetője vesz részt, igen nagy súlyt ad a Magyar-Bosnyák Gazdasági Központ földmivelésügyi akciónak.

Ebből az alkalomból kérdéssel fordultunk a Magyar-Bosnyák Gazdasági Központ-hoz, melynek kitűnő igazgatója, *Balkányi* Kálmán dr. a következő nyilatkozattal felelt arra vonatkozólag, hogy milyen módon erősíthetjük meg gazdasági pozíciókat Bosznia Hercegovinában:

— *Boszniában mi semmi szín alatt nem engedhetjük, hogy háttérbe szorítsanak bennünket.* Hogy erre mily energiával készülnek, azt mutatja, hogy irányadó politikai körök Szerajevóban most csak azon veszekednek, vajon az összes kuferácokat (idegeneket) kell-e kiirtani, vagy elég a magyarokat elpusztítani. Ezenkívül azonban figyelembe veendő, hogy a Poszavina mezőgazdasági struktúrája olyan átalakulásban van, mely a parasztság kultúrnívóját rohamosan fogja fölemelni. A későbbi gazdasági érintkezés mértékét ily körülmények közt az fogja megszabni, mely ország tud lényeges hatást gyakorolni a kulturális színvonalnak reális eszközökkel való emelésére.

Beállítva ugyanis ezt a problémát a konkrét adatok megvilágításába: arról van szó, hogy a Poszavina (Brcske, Bielina környéke) az a vidék, ahol a relative nagyobb kmetbirtokok vannak. Mint *Mehmed* Spaho írja, ezek a kmetbirtokok, melyek közül némelyik 500 dumumra is kiterjed, (egy dumum ezer négyszög méter) jelenleg tulnyomó részben állati takarmány termelésre szolgálnak, kisebb részük pedig gabonafélék termelésére. Ez az egyik momentum. A másik, amit párhuzamosan kell figyelembe venni: az, hogy a kmetfölszabadítás folyama csak ugy bonyolítható le sikeresen, ha a fölszabadult kmet az eddiginél jóval intenzívebb munkát fejt ki. Mert különben egy-két rossz esztendő fölfordítja a vagyoni helyzetét. Mi következik ebből? A gazdasági kényszerűség hajtja oda a bosnyák gazdát, hogy birtokának jövőjét jobb gazdálkodással biztosítsa. Segítségre szorul, a tapasztaltabb szomszéd segítségére. A kis kmetesen azonban nincs mit segíteni. Az apró kmetbirtokon intenzív gazdálkodásnak nincs helye, kivált ahol a birtok még szét is van szórva a falu határán. Ellenben mint fennebb megírtuk: a Poszavinában, ahol relative nagyobb kmetbirtokok vannak; itt csak meg kell fogni a felénk nyújtott, segítséget kérő kezét. Szolgálhatunk tanácscsal, pozitív segítséggel a